

Natis 12.000. Stajerc stane za celo leto samo 60 krajcarjev.

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuj
v gledališkem poslopiju.

Stajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Sestavki dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do ponedeljka pred izdajo do-
lične številke vposlati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuj za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Pri odjemanju več ko 10 številk pri-
meren rabat.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

Štev. 10.

V Ptuj v nedeljo dne 19. maja 1901.

II. letnik.

Vabilo

k

potovalnemu shodu

„Slovenske kmečke zveze“

ki se bode vršil

v nedeljo, dne 19. maja

ob 3. uri popoldan

v Slovenski Bistrici

v gostilni g. Neuholda.

Predmet dnevnega reda:

Položaj kmečkega stanu.

Gostje dobrodošli!

Nekaj iz mojega življenja.

Piše F. Gorjan.

Dali so me stariši učiti čevljarstva pri nekem
bogatem mojstru v B. . . Dolga so bila štiri leta
učenja in grenka tudi, a prestal sem jih vendarle.
Delal sem še kakih pet mesecev pri svojem mojstru,
ki je bil pomočnik. Pri vsakem delu je treba človeku iz-
kušnje, katero si pa človek le sčasoma pridobi. Tudi
čevljarček mora delati in videti vsakovrstne čevlje,
da je dober in obiskan mojster. V to svrhu mora po-
sretno, ker ravno v širnem in daljnem svetu človek
najprej vidi in sliši, kar mu zelo koristi, če ne
prej ko v sedmih letih.

Tako sem sklenil, da se podam s culico po svetu,
da se v svojem delu še bolj izurim. Poslovil sem se
pri mojstra, ki mi pri odhodu stisne nekaj okroglega
koko in se podam domov k starišem, katerim sem
oznanil, da grem na rajžo.

Uravnava Pesnice.

V številki 37. „Südsteirische Presse“ poroča se o
govoru državnega poslanca Ploja, v katerem se šta-
jerskemu deželnemu odboru predbaciva, da je on za-
krivil zakasnitev regulacije Pesnice. V tem, vsekakor
od Ploja samega spisanem poročilu se čita: Dr. Ploj
poudarjal je dalje o tako nujni regulaciji Pesnice in
Sotle in označil škodo, katere vsako leto po več-
kratnem preplavljenju že itak ubogemu kmetu, povzroči.

Štajerski deželni odbor, kojemu je vse to dobro
znano, začel je za Spodnji Štajer maloveselo politiko.
Ni se brigal za poškodovane interese in interese
sploh ter nastopil temu nasproti prav čudno, da,
slabši kot mačeha nasproti svojcem.

Od strani dežele ni o prašanju regulacije
omenjenih rek nobenega posebnega pospeševanja pri-
čakovati — izgovor o slabem denarnem položaju
dežele ni nobeno opravičenje odlašanja tako nujnih
interesov.

Gospod hofrat Ploj naj bi se bil morebiti pač
preje o tej zadevi informiral, predno je tako obteže-
valno proti deželnemu odboru nastopil, s tem bi si
bil zopet veliko blamažo prihranil, kajti on si bode
dokazati dopasti mogel, da tudi ena točka njegovih
trditvev ne odgovarja resnici.

„Hodil bom kake dve leti“, sem jim rekel „in
potlej se vrnem domov.“

Dali so mi veliko dobrih in lepih nauk, de-
narja pa nič. In ravno zadnjega je človeku pri po-
tovanju najbolj potreba.

Bil je lep pomladanski dan, ko jo krenem iz
domače vasi na glavno cesto. Kam in kako, tega sam
nisem dobro vedel.

Bom pač šel kar naprej, sem si mislil in če
pridem do kakšnega večjega trga ali mesta, bom pa
pri čevljarstvih mojstrih poprašal, če potrebuje kak-
šnega pomočnika.

Denar, katerega sem si prihranil za pot, sem
skrbno hranil in le tedaj sem si kupil sam kaj za
jesti in piti, če že na nobeden način nisem mogel
dobiti kako drugače — brez denarja. Spal, večerjal
in zajuterkoval sem na „ferpflegsstacionih“, kosil sem
pa v različnih hišah usmiljenih ljudij. Za žejo pil
sem vodo, katere je dovolj na svetu. Na parnah sem

Ko je pred šestimi leti vsled regulacije Pesnice pri Mariboru povodenj na spodnji progi toliko škode naredila, obrnili so se prizadeti najprvo na svoje zastopnike, poslance dr. Rosina, dr. Jurtela in profesor Robiča. Dr. Rosina je obljubil pogledat priti, ta gospod je napovedal tudi dan in uro svojega prihoda, naročil celo voz, a on ni prišel.

Tudi drugi gospodje niso kaj ednakega ukrenili, in tako so bili prizadeti primorani, sami pred deželni odbor stopiti. Napravile so se torej peticije in deputacije v Gradec in na poljedelsko ministerstvo odpisale, na kar je v letu 1898. komisija pod vodstvom vladnega svetovalca Edvarda Markus-a si progo ob Pesnici ogledala. Ta komisija našla je reguliranje Pesnice na spodnji progi za absolutno potrebno. Tudi k temu ogledovanju je dr. Rosina priti obljubil, a tudi sedaj ga ni bilo.

Tudi v letu 1899 hotela se je deputacija v Gradec peljati in poslanci so ji vsako pospeševanje obljubili. Ko pa je deputacija bila že med potjo, došel je telegram, naj se moške zopet vrnejo nazaj. Konečno v letu 1900 zbrali so se občinski predstojniki od Velike Nedelje, Trgoviča, Cvetkovcev, Oslušovcev, Formina, Goričnic Zamušev, Mezgovca, Sloma, Dornave in Mostečnega in se peljali v Gradec in v imenu svojega siromašnega ljudstva od 7000 duš prositi odpomoči. Že takrat slovenski deželnozborski poslanci niso hoteli hoditi k deželnozborskim sejam v Gradec, ali za regulacijo Pesnice potegnil se je poslanec Ornič in tako je bilo mogoče popolen uspeh doseči.

Stvar tedaj stoji približno tako:

Nameravana izpeljava popravljanih del ob Pesnici, ki so se lanskega leta vzela v računsko poročilo in ki obsegajo dolžino od početka doline pri Sv. Jurju pa do prelaza južne železnice (to je I. del) koja projektovana dela so se že v letu 1899 pričela, so zgotovljena. Za prvi del, 386,5 metrov dolgo progo znašala bodo popravila K 1.900.—; za drugi del 1463,00 m dolgo progo K 41.000.— in za tretji del te prve proge K 49.600.— oziroma povišana za K 22.320.—.

V delo vzeta predmeta „Ulbl“ in „Spodnja Sv.

tudi večkrat spal in to tembolj, ker so bile noči po letu tople in ker se da v senu tako sladko počivati.

Tako sem prepotoval jedno poletje in bližala se je jesen. Precej vroče je še bilo. Sadja sem dobil zelo dober kup. Enkrat s palico med veje in imel sem zrele jabolke na tleh.

Pozno popoldan sem tako korakal precej utrujen proti mestecu N. Pri nekem kmetu dobil sem nekoliko večerje in ob kakih najstih spravim se grozno utrujen na pod v krmo. Noge so me bolele, kajti imel sem krvave žulje in po vrhu še po čisto nepotrebnem „volka“.

Ni se mi ljubilo razpravljati, ampak sezul sem samo čevlje in se tako oblečen vležem v krmo. Zaspal sem takoj. Ob treh zjutraj me zbudijo mlatiči. Vstal sem, se obul in tako odšel iz krme, da me mlatiči niso videli, kajti ti ljudje navadno radi zbadajo čeljarčke, kar sem sam vedel iz izkušnje.

Kunigunda“ se niso mogla docela rešiti, ker interesentov proti odloku c. kr. okrajnega glavarstva v tej zadevi vložilo rekorze. Po rešitvi teh rekorderjev se z regulacijskimi deli o ugodnem času prišlo do dogovora.

V zadevi drugega dela proge, to je od prelaza južne železnice pri vasi Pesnica, pa do onega pri Možkanjcih stoji poročilo tako:

Nameravana odstranitev jezov pri Perkoz in Spritzei-ovem mlinu, se je od deželnostavbenega urada na podlagi storjenih preiskovanj preračunala na K 16.400.—.

Dalje se je deželni odbor v tej zadevi z dne 12. oktobra 1900 v svrhu odstranjenja omenjenih jezov obrnil na c. kr. namestništvo, s prošnjo, da bi ono privoli, da bi c. kr. poljedelsko ministerstvo prispevalo k temu iz meliracijskega zaklada na K 7.380.—, kar je namestništvo tudi ugodilo. Odlok c. kr. poljedelskega ministerstva o tem sedaj ni izšel.

Glede, tretje proge od železničnega prelaza Možkanjcih pa do izliva v Dravo se poroča, vsled vzpodbudbe deželnostavbenega urada, temu od c. kr. namestnijskega napravljene projekta to 9,2 km dolgo regulacijsko progo povišati preračunjeni znesek od K 357.000 na K 430.000.

Stroški za drugi del te tretje 0,900 km proge povišajo se od preračunjenih K 52.100 na K 59.400.

Deželni odbor je z noto od 20. novembra št. 47.820, preje imenovanih detajl-projektov regulacijo tretje proge se na c. kr. namestništvo s prošnjo, da bi ono privolitev c. kr. poljedelskega ministerstva, kakor tudi za stroške drugega dela proge od poljedelskega ministerstva, in to v 50 odstotkov iz točke „melioration“ izprosilo.

Konečno se je deželni odbor glede izpeljevanja sekcije z noto od dne 15. novembra 1900, št. 47.820 na c. kr. glavarstvo Ptuj v svrhu dovršitve pravne obravnavanja obrnil.

Ker je tedaj ministerska privolitev teh projektov dosedaj izos

Počasi sem korakal proti mestu še jedrnat oddaljenem. Hotel sem priti do njega ob kakih petih uri zjutraj.

In tako se je tudi zgodilo. Med potjo srečal skoraj nikoga, došel me pa sploh ni noben. V mestu je že bilo precej živahno.

Prestopivši most, pridem na majhen trg srečajo me pekarčki, ki raznašajo sveže pecivo in čevljarčki s čevlji, škorni in štifletni.

Malo čudno se mi je zdelo, da vsak, ki me srečal in za menoj pogledal, je obstal in skomignil glas smejal. Vraga, kaj sem danes tako čuden in smešen, da se mi posmehujejo, sem si mislil, vendar takšen ko vsak dan in še nikdar se mi nikdo posmehoval.

Čim bolj je šlo proti sedmim in pol osmim, bolj so ostajali otroci za menoj in se krohotali. Bila me je jeza in vedel bi bil le rad, kaj

in vodopravna obravnavanja še niso dovršena, nemore se potakem tudi to delo pričeti.

Iz teh, iz aktov povzetih podatkov zamore dr. Ploj povzeti, da se od slovensko-klerikalne strani za regulacijo Pesnice sploh ni nič storilo, dalje, da so vsi načrti od dežele izdelani in so se denarji privolili; končno, da se je delo prve proge vsled rekurzov zavleklo, da pa glede druge in tretje proge akt pri poljedeljskem ministerstvu leži.

Dežela storila je vse kar je v njeni moči, deželni odbor tedaj ne goni „maloveselo“ politiko in ne razvija „čudno“ oskrbovanje, tudi je popolnoma nesrično, da bi se od dežele v tej zadevi nič doseči ne dalo, res pa je, da se poslanci, na čelu jim dr. Ploj, izogibajo koristi svojih volilcev zastopati, se pri najvažnejših prašanjih popolnoma odstranijo in svojo pomanjkljivost na interesih in študijah skozi obrekovanje drugih pokriti skušajo.

Vojna v Južni Afriki.

Zadnje čase dohajajo zopet številnejša poročila iz južnoafričanskega bojišča. Bitke in male praske se vrše pogostoma v Kaplandiji in v Transvaalu. Vojna se torej nadaljuje in nič ne kaže, da bi se bližal konec. Dewet je nekaj časa počival s svojimi oddelki, ter ta čas porabil za to, da je svojo vojsko organiziral in discipliniral. Sedaj pa namerava iznova začeti z ofenzivo, ter se loti v družbi s predsednikom Steinom novih operacij v Oranju. Krüger je dobil obvestilo, da stoji še 24.000 Burov pod puško, ter da je med njimi 7000 Burov iz Kaplandije. Število Burov, ki so še v vojni, je menda malo pretirano, a gotovo je še tako veliko, da bode vojna, — kar priznavajo tudi Angleži — trpela vsaj še pol leta, predno se sklene mir. Vse pa kaže, da bodo morali odnehati Angleži, ter se zadovoljiti z moralnimi, ne pa dejstvenimi uspehi. General Delarey je angleške odelke pod generalom Babingtonom blizu Hartebeestfonteina tako zdelal, da so vsaj za nekaj časa za boj nesposbni.

meni tacega. Ogledujem in ogledujem se, a našel nisem ničesar.

„Glej ga, glej ga, kakšni je zadej! S kurami se je menda tepel“, tako so upili paglavci.

Kaj pa, ko bi jaz imel kako liso na hrbtu, mi je šinilo v glavo in takoj stopim v prvo vežo, kjer slečem suknjo in jo ogledam na hrbtu.

O primaruha! Grom in pojata! — Na hrbtu suknje so se poznale dve strte jajce. Rumenjak in belak sta se lepo daleč na okoli razmazala, luščine so se pa držale suknje kakor pečat.

Zvečer, ko sem se ves utrujen vlegel v slamo, vlegel sem se tudi ne dve jajci, a zapazil nisem radi utrujenosti.

Kaj sem si hotel! Suknje nisem mogel več take obleči, ampak zgrnil sem jo čez roko in jo mahal po najbolj temnih stranskih ulicah do vode, kjer bi si bil suknjo osnažil.

Velike operacije Frenha v jugozahodnem delu Transvaala so ostale brez uspeha in general Botha se je utaboril v Ermelu, kjer je vsak čas pripravljen začeti boj iznova. Botha sam je naslikal Krügerju vojni položaj, ki je za Bure bajè jako ugoden, ter izjavil, da ne odneha do zadnjega diha, ako Angleži ne priznajo neodvisnosti burskih dveh republik. Frenh je je sedaj bolan v Kapstadt, ker ima hudo mrzlico, malarijo. V Kaplandiji so Buri v okolici Cradocka, kjer je menda general Kruitzienger, porušili več angleških nasipov. Ponoči je ustavljen ves promet. Ali so Buri v zadnjih večjih bitkah v severnem in vshodnem Transvaalu res imeli tako velike izgube, kakor poročajo angleški listi, se izkaže kmalu, ko dospó še druga zaneslivejša poročila. „Times“ poroča, da so imele angleške operacije v Buschfeldu velike uspehe, da se je udalo, ali bilo ujetih 1500 oboroženih Burov, da so Angleži zasedli Pietermaritzburg in da se godi Burom v Buschfeldu slabša kot Angležem. Tudi ta renomaža ni potrjena. Vojni poročevalec lista „Daily News“ pa vzlic temu javlja, da je Botha pogajanja, katera mu je ponudil lord Kitschenor, odklonil, ako ne dovoli Anglija neodvisnosti Burov. Dokler so Buri tako ponosni in nepristopni, se gotovo ne more trditi, da jim vojna sreča ni mila!

Razne stvari.

Iz Podjunske doline na Koroškem. Harihovo posestvo v Doberli vesi kupil je pred kratkem eden najbolj zagrizenih klerikalcev imenom Sekol p. d. Babič, ki ima tudi sina, ki za „gospoda“ študira. Temu se tukaj vse čudi, kajti znano je vsakemu, da je bil Babič dosedaj posestnik le prav skromne bajtice ki bi njega in njegove ljudi le prav slabo redila, če bi sam k sreči ne izvrševal črevljarske obrti. Zato pa se tukaj tudi govori, da so najbrže drugi pri tem kupu deležni in da irga Sekol le postransko vlogo. Ni potreba dosti uganjevati, uganka je hitro rešena: lastniki one slavno znane gospodarske zadruge v Sinči vesi, ustanoviti hočejo namreč v Doberli vesi

Toda s tem, da sem nesel suknjo na roki in jo mahal v rokavih, prišel z deža pod kap.

Srajca moja je bila vse drugo prej nego srajca. Umazana je bila tako, da človek ni spoznal ali je bila nova, bela ali siva, ali kakšna. Na lahtih bila je strgana in kazal sem radovednemu občinstvu svoje potolčene lahte.

Zopet so se mi smejali in me imeli za malo prismukjenega, ker nosim sukno v roki in kažem črno srajco.

Toda kmalu sem se spravil iz mesta in prišel do vode, kjer sem ribal in drgal suknjo tako dolgo, da se ni več poznalo. Potlej sem se pa vlegel oblečen na prod in kazal hrbet ljubemu solncu, da bi ga posušilo; ležal in grel sem se kakor martinček.

prepotrebni konsum, da bi delal škodu in konkurenco vsem trem naprednim trgovcem. Naj le prično, veselilo nas bode jako, a če ne prično tako, kakor kranjski konsumi, ne bodo zamogli koncem leta postaviti v bilanco deficita ali po domače rečeno izgube. No hočemo videti. — Če ne družega, bodo pa žlindro prodajali. Pa še nekaj. — Tukajšnji g. prošt odnosno njegov adjutant g. kaplan odslovil je pred kratkim naprednega učitelja — organista. Namesto njega došel je nov organist, ki se je nastanil kar v vrtni hišici proštijškega vrta. To je pa samo ob sebi umevno, ker je po takem celi pevski zbor skupaj. Ker je pa g. kaplan znan kot zelo poetičen in muzikaličen človek, čuje se iz navedene hišice včasih poleg svetih pesmi, tudi kaka domača poskočna pesem, katere prav spretno spremljata organist in gosp. kaplan s harmonijem in goslami. Prava zabava je tedaj, kje v bližini stati kedar so pevske vaje. Največ zabave nam je pa zadnjič napravil g. kaplan, ko je pri mesečini igral na harmoniju dobro znani valjček: „Ich komme direct vom Souper . . .“ Zelo zelo hvaležni smo mu za to zabavo in veselimo se že, še kaj enakega slišati n. p. „Auf der grünen Wiese . . .“ No, pa dosti za danes, drugič pa kaj družega, pri nas je vedno kaj novega. — S. J.

Iz Mariborske bolnišnice. Predragi „Štajerc“, sprejmi še par vrstic iz moje roke. Po hudobni roki poškodovan moram tukaj ležati, ko je najlepši čas za delo. Pa hvala Bogu, da se je zdravnikom posrečila operacija, ker drugače bi že počival v hladnem grobu, ker prebita mi je bila glava. Akoravno si zasluži hudobnež ostro kazen, pa jaz mu jo ne želim, ker to mi ne pomaga nič k mojemu zdravju. Po dokončani obravnavi bodem vse bol natanko popisal in povedal tudi ime hudobneža, katerega nečem tukaj imenovati. S pozdravom F. P.

Iz Dobrave pri Mihalovcih. Dne 4. t. m. utonila sta pri nas dva dečka, eden star 4 in eden 6 let. Našla ju je starejša sestra, ki je pasla svinje. Ta deklica, ko je brateca našla v mlaki ležeča je jokajoča hitela k svoji materi in ji pripovedovala, da brateca tam za hišo tako lepo speta. Otroka imeli so pet dnij doma, da jih je sodnija zamogla pregledati.

Lastnega otroka pojedla. V zadnji številki poročali smo o groznem zločinu, ki sta ga nad svojo 12letno hčerko storila zakonca Bratuša od Majšperga, da je oče otroka umoril in da sta ga potem skupno z ženo razsekala in v peči zažgala, ali sedaj se je po daljšem preiskanju še groznejše zvedelo, namreč, da nista Bratuša svojo hčer le samo razsekala in v peči zažgala, ampak tudi — pojedla. Ko se je ob prisotnosti obdolžencev vršila na licu mesta zopetna komijonalna preiskava in so se kosti in lasje otroka našli, sta se obdolženca udala, da sta otroško truplo, ko se je speklo, tudi pojedla. Da zamore človek tako grozni poživinjeni zločin storiti, je pač kaj posebnega.

Teharski občani eden drugega povprašujejo, kdaj vendar se bo občinska volitev vršila. Nasprotniki so se v „Domovini“ pred nekaj časa oglasili in rekli,

da bo šele pozno v juniju mesecu. No kakor se pa ravnokar zvedelo, bode pa, kakor je na občinski tabli zapisano, že 28. majnika. Mi hočemo le omeniti, da je nek mož v soboto 11. t. m. nosil hišah neke listeke, kateri so bili že 10. sušca tiskan to pa je ravno tisto, kar je v „Domovini“ stal. Naši nasprotniki dobro vejo, da si naši kmetje „Domovine“ ne naročujejo, zato pa so dali še enkrat „ekstrablatt“ tiskati, ali tem čenčam smo že itak o govorili in k temu nam je le še to omeniti, da nasprotniki pisali, da bode Bog plačnik tistim, kd bo nje volil. Res pa je, da bode Bog plačnik tistim, ki bodejo njemu v čast postavili hišo božjo; tisti pa, ki so nasprotniki cerkvi, ne bo plačnik in tisti naj gredo le v Celje v svoje narodno svetišče svojega narodnega Boga molit, mi pa bomo v naših cerkvah molili tistega Boga, ki nas je ustvaril, zato pa mi hočemo tudi božji hran zidati in voliti le tiste možne, na katere se popolnoma zanesemo, da bodo možna sedla tudi ostali kar so obljubili; saj ti možje so tudi razumni pri stavljenju in imajo premoženje, da jim je mogoče k cerkvi pomagati. Večidel vsi farmani zdihujejo, da bi radi imeli novo cerkev, razen naših nasprotnikov; saj tistega moža, kateri je ono sobotno tiste listeke okoli nosil, smo večkrat slišali, da je rekel, da nove cerkve ne potrebujemo. Ta mož ima tudi postavne knjige, v katerih ima zaznamovane postavne (ker sam brati ne zna), katere okoli kakolliko imajo pravico župniki računati za pokop tako dalje. On tudi se lepo izraža, ko pravi po slovensčini: „Preklat bod', jes imam pa gazacpuno, agitira pa že tako, da se mu kar hlače tresajo, pač res, kdor zna, pa zna. Zato dragi volilci, ne poslušajmo takih neumnežev, ki se eden čez drugega napihujejo, najmanjši bi bili radi najvišji, mi jim dajmo jim slovo. Vsakemu bode na prosto voljo da kako naj voli, mi pa upamo, da bomo razen naših nasprotnikov vsi ene misli, pa saj jih je tudi premar, zato se pa tudi zanesemo, da bomo lahko zmaga, potem pa tudi novo cerkev zidali, v kar pomozi Bog.

Dopis iz Ptujске Gore. Dobil sem parkrat v roki „Slov. Gospodarja“. V njem sem našel kakor po navadi veliko lažnjivega obrekovanja zoper take osebe, ki se trudijo kmetskemu stanu kaj koristiti. Mi nasprotniki, ki jih „Slov. Gospodar“ tako predrzno napada, je tudi g. župan Ornig. (Opomba uredništva: ni mariti na tem, da bi mi gospoda Orniga vrline hvalili, tu ni potreba, znane so itak dovolj; ali ker smo že v enakih dopisov tudi od drugod prejeli, smo se v izrečno prošnjo kmetskega fanta udali.) „Slov. Gospodar“ si na vso moč prizadeva, tega moža pri Slovenci očrniti, kakor da bi bil najhujši sovražnik in preganjalec slovenskega kmeta. Da pa je to grozila laž in hudobno obrekovanje, ve vsakdo, ki pozna približno plemenito srce tega moža, kajti on je čestoljiv in dober svetovalec vsakomur, ki je v zadrebodisi Slovenec ali Nmec. Še ni dolgo (o drugih dobrotah, ki so jih kmetje po njem že prijeli in jih bodejo), ko je nekemu slovenskemu kmetu v nezadevi prav prijazno na pomoč priskočil in več pot

za njega po mestu storil zastonj in mu s svojim modrim svetom veliko koristil. Ako bi takih gospodov le več bilo, bi se tudi ubogemu kmetu že boljše godilo, vsaj v našem okraju, pa žalibog je preveliko takih, ki še peresa zastonj pomočiti ne marajo. Dalje je očital „Slov. Gospodar“ da gospod Ornig samo nemške dijake podpira in Slovencem pa ničesar ne dovoli. Tudi to je laž; res pa je, da malokje v celem mestu dobijo ubogi šolarji toliko darov kakor v nje-prodajalni. In ti dragi „Štajerc“ si se trudil z razumnimi kmeti in si uvidel potrebo kmetskega stanu, namreč da si izvoli kmet zastopnike iz svojega stanu. Kaj pa je storil „Slov. Gospodar“? Prav lepo priliko smo imeli, ga spoznati pred volitvami, kakšen kmetski prijatelj je. On je namreč prav toplo priporočal, vse tiste poslance, katere so pametni kmetje odsvetovali in se jih bali, kakor g. dr. Ploja in več drugih gospodov, le kmeta nobenega ne; med drugimi tudi starega poslanca g. Žičkarja češ, ako imamo dobro blago v rokah, čemu bi segali po drugem. „Slov. Gospodar“ je sodeloval z gospodi in sicer s tistimi, ki so sovražniki kmetskega stanu; on toraj ni vreden tistega denarja, ki ga dobiva od tistih kmetov, ki so še vedno tako zaslepljeni in ne spoznajo svojega sovražnika. Ali ni res kar pravim? da je „Slov. Gospodar“ sovražnik kmetskega stanu, ker napada take može, ki so in še bodo več koristili kmetskemu stanu kakor „Slov. Gospodar“ s svojim hujskanjem Slovencev zoper Nemce. „Slov. Gospodar“ je hud nasprotnik tudi tistih kmetov, ki so bili nastavljeni za kmetske kandidate, kakor gg. Janeza Visenjaka, Franca Vračkota, Ludovika Kresnika, ker ti možje bili bi gotovo boljši poslanci kakor g. doktor Ploj in vsi tisti, katere je on priporočal. O ti ubogi „Slov. Gospodar“, s takim neumnim počenjanjem misliš se prikupiti slovenskemu kmetu in nam zavednim mladenci? Oglejmo si še dalje dobra dela „Slov. Gospodarja“, on tudi veliko dela na to, da bi slovenski kmetje ne dajali svojih otrok v nemške šole, menda zato ne, da bi jih njegovi privrženci lože za nos vodili. Star pregovor pravi: „Koliko jezиков znaš, toliko mož veljaš“ in ker smo sosedi Nemcev, ali ni torej potrebno znati nemški jezik, saj človek ne ve kam še pride in s kakimi ljudmi bo moral še občevati. „Slov. Gospodar“ je poln sovraštva do Nemcev, on podžiga le sovraštvo in ne pomisli, da smo mi bratje in sestre enega Očeta nebeskega in da je vsak naš bližnji, bodisi sovražnik ali prijatelj. Predragi „Štajerc“! komaj še le eno leto izhajaš in vendar si v toliki meri prekosil „Slov. Gospodarja“, da bi človek kar strmél, ko vidi, koliko pride „Štajerca“ na pošto na Ptujsko Goro, kjer ni tako velika fara, „Slov. Gospodarja“ pa vendar celo malo. Skoraj se že „Štajerc“ čita v vsaki koči in upamo še večjega napredka. Gotovo se bode čez par let čital „Štajerc“ v vsaki hiši. Tako je prav; kmetje, kmetski fantje in dekleta, le čitajmo radi „Štajerca“, bodimo previdni, po njem se bomo združili, v slogi je moč, ker le v jedinstvu bomo dospeli do svojega smotra. Po tem potu bomo dobili zastopnike iz svojega stanu. Le tako naprej, tudi mi mladeniči smo z vami. Gorski kmečki fant.

Iz Lukavec na Murskem polju. (Vesela dogodba.)
 Dragi „Štajerc“, naznani svojim prijateljem in čitateljem moj tretji in zadnji napad na dr. Rosina. Zavaljo 20 K 22 h se je ta ljubi doktor spravil na mojo polovico posestva in naredil stroškov 57 K 43 h čeravno mi je Marko Pečuh iz Starenovevasi dovolil po opominu dr. Rozina dan plačila na 6. aprila, kar sem 6. aprila v resnici tudi storil, ko sem Pečuhu po poštni nakaznici denar poslal, a dr. Rosina mu ni pustil denarja dvigniti ter tožil dalje in 10. aprila sva imela obravnavo, pri kateri sva imela vsak po 8 K 29 h v štirinajstih dneh plačati. Jaz bil sem pa ravno tisti zadnji čas, ko je 14 dni poteklo skozi 3 dni in to daleč na delu, vendar prišel sem samo eden dan prepozno v njegovo pisarno, da bi plačal, a glej ga, že je sedel na moji polovici posestva in naredil zopet stroškov 49 K 14 h. Pomislite, kak dober nos ima Rosina, mesto 1 K 40 h dobil je 65 K 75 h Temu možu gre po bliskovo izpod rok, kar je hotel, to je dosegel. Zato pa veselite se vi Mariborčanje, da ste dobili sedaj tega prijatelja Slovencev, kateri je že zdavno pozabil na to lepo božjo zapoved: Kar ne želiš, da bi tebi drugi storili, tudi ti drugim ne stori. — Pred kraljem Atilom, trepetal je tedanji svet, pred dr. Rosinatom pa mi reveži, če smo prišli v njegovo mrežo, takrat se nam je godilo kakor muhi, če jo je pajek v svoje mreže zapletel. — Tretja številka „Štajerca“ nam je že naznanila, da bomo praznovali odhodnico, nam nikoli pozabnega dr. Rosina, ko ga bode „lukamatija“ za vselej od nas odnesel. — Povabljeni ste torej k temu veselju vsi tisti, ki ste dobrote tega gospoda uživali (nas bode veliko, veliko), da pridete gotove dne 27. maja v gostilno gospoda Strasserja v Ljutomer po rani službi božji, da se bomo veselili naše zmage. Če smo znosili v tisto prazno malho toliko, tisočakov, prinesimo še zdaj vsah pa eno krono, da bomo kupili velik lonec kurjega perja in kadili, zraven pa popevali: hosana, hosana! V Lukavcih, na dan Sv. Božifikacija 1901. Jožef Mavrin.

Velik pretep. Iz Škofjevasi pri Celju se poroča: 28. aprila od 11. do 12. ure zvečer nastal je mekmečkimi fanti iz Lubečne in Sv. Miklavža in škofjevaškimi fanti na državni cesti velik pretep s kolic. Fant Franc Winzl, udarjen je bil na sence, vsled česar je drugi dan umrl, Jožef Stojan pa z nožem nevarno ranjen. Odkar je občinski zastop v Škofjevasi na novo izvoljen, ni tam nobenega policijskega organa. Gostilne se prav nič ne nadzorujejo, so cele noči odprte, polne popivajočih gostov. Licence za ples izmed 24 gostiln, se k večjemu 3—4 vzemejo. Občinski predstojnik Samec, kateri svojo častno službo opravlja zastonj, ni zmožen žandarmerije ob nedeljah rekvirirati in patrole razposlati, kratko: prostost vlada kakor v Turčiji! Občinski stražnik v svojem 22letnem službovanju še niti enega krčmarja zaradi prestopka postavne nočne ure ni naznanil, in to iz prostega vzroka, boječ se službo izgubiti, ker več noma sami krčmarji v občinskem odboru sedijo. Ker občinski stražnik miru in reda po nedeljah sam vzdrževati ne more, naj bi se kakor se je to vedno

pod prejšnjim občinskim zastopom zgodilo, da se žandarmerija z dovoljenjem okrajnega glavarstva rekvirira. Ali naš poceni predstojnik ne stori ničesar, ker se boji, da bi pri prihodnjih občinskih volitvah nič več izvoljen ne bil. Mi kmetje pa smo pri volji enega moža najti in ga tudi dostojno plačati, ki bo svoj posel kot občinski zastopnik tudi pravilno opravljal, da se ne bodejo več poboji dogajali. Ako že plačamo za tajnika 300 gld. in za stražnika 240 gld., bomo tudi še 150 gld. zmogli, da bomo imeli predstojnika, ki se bode za svoje dolžnosti tudi pobrigal.

Gospod Veselič, ta prihodnji župan velikonedeljski nas ne more pustiti v miru. Kar mi o njem rečemo, „to vse ni res“. Zdaj pa nam je poslal sledeče pismo: „Naj sprejme Uredništvo „Štajerca“ v Ptuj. Na podlagi § 19 tisk. zak. prosim, da se sprejme v Vašem cenj. listu glede dopisa „Iz ormoškega okraja“ v št. 8, z dne 21. t. m. na istem mestu i pod istem naslovom v bodoči številki sledeči popravek: Ni res da sem bil brnjen iz službe in da me je zadela zaslužena kazen. Res pa je, da sem jaz kot starejši uslužbenec odstopil svoje mesto že koncem decembra pr. l. prostovoljno svojemu tovarišu, a pozneje vstopil sem le začasno, ker sem imel že vse pripravljeno za trgovino. Velikonedelja, dne 30. aprila 1901. Ivan Veselič. — Da pa ne bo kdo mislil, da smo mi temu Veseliču krivico delali, potrdimo še enkrat, da je vse resnica, kar smo pisali, to, da ga je ormoško okrajno sodišče disciplinarnim potom iz službe izbacilo, ker je velikonedeljskim šolarjem na cesti žugal. Kar pa ta gospod o svoji trgovini piše, presega že vse nesramnosti. „Štajerc“ vendar ni za to tukaj, da bi koga na njegovo črvido branjarijo opozarjal.

Nekaj novega. „Slovenec“, ljubljanski klerikalni list, poroča ravnokar, da mislijo „Gospodarjevci“ v Mariboru izdajati neki gospodarski list, ki bi naj izhajal vsakih 14. dni ter delal zoper „Štajerca“. No, sedaj se ve, da ti gospodje sami vejo, da so vsi njihovi časniki za nič in da bode treba novega izdajati. Radovedni smo, kakšen bo ta „Gospodarjev“ sinček. Vemo pa, da mladi tič tako poje kakor stari.

Zunanje novice.

Samomor v obrokih. V Vel. Varadinu je umrl samomorilec krojač Mijo Bedeković na strašen način. Ustrelil se je z revolverjem dvakrat v glavo, a ni bil mrtev. Zato je sedel in napisal tele vrste: „Po dveh strelah pišem te vrste. Kakor vidim, ne morem umreti. Poskusim se še enkrat ustreliti. Ako ne umrem se, obesim.“ — In res, krojač se je ustrelil še tretjič brez uspeha. Našli so ga obešenega!

Ubog nadškof. Iz Lvova poročajo: Armenski nadškof v Lvovu Izak Izakowicz je umrl brez imetka, dasi je bil član gosposke zbornice, tajni svetnik in posestnik železnega kronskega reda. Zapustil ni niti za pogrebne stroške, kajti ves svoj denar je razdelil med uboge. V svoji oporoki je prosil, naj ga pokopljejo najskromnejše. Na smrtni postelji se je bitko pritoževal, da ga je ogoljufal duhovnik Mardyrosiewicz,

ki je poneveril v armenski zastavnici velike vsote, dasi mu je nadškof zaupal docela.

Zastrupljena vas. V vas Bacs-Topolya so prišli minoli teden cigani, ki so kradli ter so jih končno zaprli v občinsko ječo. Tu so jih ostrigli in obrili do kože, kar je za cigane najhujša kazen in velikanska sramota. Zato so se cigani strašno maščevali. Ponoči so zastrupili vse vodnjake. Zato je že naslednjega dne umrlo pet oseb. Orožništvo pa je vjelo cigane ter našlo pri njih mnogo različnih strupov. Več oseb v vasi je opasno zbolelo, a zdradniki so jih rešili.

Originalen samomorski kandidat. V Parizu so našli v svoji sobi zaklenjenega moža, ki je bil že sama okostnica, ter ni mogel več govoriti. Od 29. decembra m. l. ni jedel nalašč nič več, ker se je hotel usmrtiti tako radi svoje žene, ki je pobegnila z nekim moškim. Obupanec pa je vendar le pil vedno vodo, kar ga je ohranilo živega.

Električni nabiralnik. Iz Newyorka poročajo, da je zopet nekdo iznašel aparat, ki bode zbujal strmenje in veselje ljudij. Ta aparat je električni nabiralnik za cerkve. Ako bo pritisnil duhovnik ali cerkovnik na električni gumb, potem bo stekel nabiralnik po dratu ob vrstah klopij ter se vstavil vsakikrat tako dolgo da se vrže vanj novce. Prej pa se nabiralnik ne bo ganil od klopi, zato bode imel tak aparat več uspeha, kakor doslej cerkovniki. Nabiralnik bo prisilil ljudi vsake klopi, da vržejo vanj vsaj mal novčič.

17 oseb znorelo. „Soča“ piše: V Vidmu je zbolel neki človek. Mesto zdravnika so poklicali necega čudodelnika brez kalomona. Ta je razodel strmečim sorodnikom, da bolnik pravzaprav ni bolan, marveč da je — obseden. Polno hudičev ga trpinči. In zgrabili so palice ter preganjali hudiče iz revnega „obsedenca“. Strašno so ga pretepli in pobili, a pri tem je znorelo 17 sorodnikov od strahu pred hudiči. Zdaj se peča sodnija s tem žalostnim slučajem verske blaznosti. Take sadove še dandanašnji rodi klerikalna vzgoja.

14.251 otrok imajo Angleži ujetih. Angleški vojni minister Brodrick je namreč sporočil, da je sedaj 23.080 Burov ujetih, in sicer 2745 mož, 6083 žensk in 14.251 otrok. Za angleže ni toraj nobena umetnost, delati burske ujetnike. Nasprotno pa so izgubili Angleži 63.498 mož. Ako se še prištejejo bolniki in ranjenci po bolnišnicah, imajo angleži torej vsaj 110.000 mož na listi izgub.

Visoka starost. Metuzalem je živel 969 let. Bajje pa so takrat računali leta drugače in so bila leta takrat dokaj krajša kakor dandanes. Pater Maffena, zgodovinopisec Indije, se spominja moža Nunis de Cugna z imenom, kateri je leta 1566. kot 370leten starec umrl. Štirikrat so se mu bajje obnovili zobje, lasje in brada. Tomaž Carn, ki je 18. januarja leta 1588. umrl, je imel po župni statistiki Sv. Lenarta v Shoreditu na Škotskem, 207 let. Na Ruskem je živel let 1825 mož, ki je imel že 202 leti. Don Juan Taveira de Lima, je umrl leta 1738. v svojem 198 letu. Gillour Marcraine živel je na ednem domu

198 let. Opat Janez Baldek je dočakal 185. leto in koliko tudi Peter Čarkan iz Ogrskega, po rodu baje Slovak. Jan Roveu, po rodu pravi Slovak, je umrl 172. letu, njegova žena pa jih je dočakala 164. Frideriktownu v Severni Ameriki umrl je l. 1797, 180letni mulat. Henrik Jenkim, je v decembru 1670 umrl v 169. letu. V starosti sto let je še plaval, pa je obiskal tudi peš še ljudski zbor v Jorku. Leta 1743. postavili so mu v Boltonu lep spomenik. Norvežan Jonas Surington, ki je leta 1747. umrl, dočakal je 159 let. Bil je večkrat oženjen, zapustil je vdovo, staro 103 leta in 9letnega sinka. Maria Prion je umrla leta 1838. v St. Bealnu na Francoskem, stara 158 let. Po smrti svojih roditeljev je podedovala majhno hišico, katero je v svojem 66. letu za neki mesek letnega prevžitka prodala. Nasledniki in kupci tega doma so ji morali torej celih 92 let plačevati dogovorjenih 162 frankov. Poslednjih deset let ni živela že družega, kot sir in kozje mleko. Ko je umrla, truplo ni tehtalo več kakor 42 funtov. Tomaž Danun iz Leightona je umrl leta 1635. v 152. letu svoje starosti. Par mesecev pred svojo smrtjo predstavljen je bil kralju Karlu I. Morda bi bil živel še dalje, ali poslednji čas se je v družbi nekega grofa udal pijači.

Ženo za konja. Aleksander Bon, dokaj omejen talent v torontolski županiji in rodom Nemeč, se je oženil z lepim dekletom, ki mu je ime Katarina. Bon je kupčeval s konji, ter je imel mnogo krasnih konjalij. Nedavno je prišel v Segedin s svojo ženo in ogledal na nekem dvorišču prelepega konja. Takoj je prašal gospodarja, mladega, lepega moža, ako proda konja, ali gospodar mu je dejal, da konj ni naprodaj. Toda Bon ni odnehal ter vedno silil v gospodarja, naj mu pove ceno. Končno je dejal gospodar: „Daj mi ženo, a jaz ti dam konja!“ — Bon je bil takoj zadovoljen, pustil ženo in odpeljal konja. No, žena je baje prav zadovoljna, da ima sedaj moža, ki ljubi bolj njo kakor konje.

Sijajen pogreb psa. Stella Miller iz Ithake je imela psa Fida. Te dni je pes poginil. Dala ga je pokopati v svileni srajci in v rakvi, ki je bila iz magonskega lesa ter obita z zlatom. Veljala je s srajco vred 187 dolarjev. Žalostno koračnico je igral na klavirju slaven virtuozi. Pogreb je bil sijajen, več ljudi se je peljalo za Fidom, manjkal je samo duhovnik, ki je povabilo odklonil!

Otrok se je utopil v loncu. V Zagrebu se je prijetila te dni nenavadna nesreča. V neki hiši sta stanovala Štefan in Marija Miščin z dvema otrokoma. Štefan sta hodila na delo, sta puščala otroka sama doma. Te dni pa je šel 13letni Jurček v drvarnico, bratec, mesečnega Štefana pa je pustil samega v sobi. Štefan je prišel na hodnik ter našel ondi velik lonec, katerem je bilo okoli 3 litre luga. Začel se je igrati s tem, da je z roko brodil po vodi, a se pri tem nagnil v lonec tako, da se je prekopicnil v lonec na glavi stoječ utonil. Našli so dečka že mrtvega,

Vlak je ušel. Iz Ludwigshafena poročajo: Strassburški brzovlak je ušel na kolodvoru preko tira skozi

čakalnico na cesto, prevrnil nekaj ondi stoječih vozov, ter zavozil v vodo zimske luke. Dva uradnika in neka ženska so bili ranjeni.

Komoden gospod. Sultan v Maroki je tako komoden — ali len — gospod, da si je dal skozi sobe s svoji palači napraviti tir, po katerem se vozi z majhnim motorjem iz sobe v sobo. Peš hodi le v eni sobi, dveh se mu že ne ljubi prekoračiti.

Brivčeva osveta. Iz Budimpešte poročajo: V Terökovi je izvedel brivec Štefan Valko, da ima notar Aleksander Kohn z njegovo ženo razmerje. Ko se je prišel Kohn k Valku brit, mu je brivec prerezal z britvijo vrat, nato pa je umoril še ženo in samega sebe.

Nenavadna poroka. V Görplitzu se je vršila te dni čudna poroka. Radi goljufnega bankerota na 7 let ječe obsojeni bankir Pavel Müller se je poročil s svojo nevesto Hello Rutloff iz Berolina. Ženin je bil oblečen najelegantnejše, samo rokavic ni imel, kajti roke je imel zvezane. Priči sta bila dva uradnika jetnišnice. Po poroki se je nevesta vrnila v Berlin, ženin pa v ječo.

36 let v hlevu. Z Reke poročaja, da je umrl ondi neki Anton Milich, ki je prebil od l. 1865., torej 36 let, v nekakem svinjaku ter se živil s travo, koreninami in ostanki jedij.

Kako je nastal red hlačne podveze. Lord Roberts je dobil za svoja južnoafričanska junaštva najvišji angleški red in kralj Edvard je podelil isti red svoji ženi, novi kraljici Aleksandri. Zato se zanima časopisje sedaj bolj za postanek tega najvišjega reda — hlačne podveze. Poroča se, da je l. 1350 na novo leto pozval tedanji kralj Edvard III. vse viteze in plemiče iz vse Evrope, naj se zbero v Windsorju na tekmovalno borbo. Darila so bila velika. In res so prišli vitezi in plemiči iz vseh evropskih krajev na to borbo. 20. aprila 1350. pa se je vršila slavnostna gostija. Okrogla miza, za katero so sedeli gostje, je imela 210 čevljev v premeru. Po gostiji pa je bil sijajen ples. Kralj sam ga je hotel otvoriti s krasno grofico Salisbury. Ko jo je hotel odvesti na plesišče, pa je kralj zapazil, da je odpadla lepi grofici svilena nogavična podveza. Da bi ga nihče ne prehitel, se je kralj hitro sklonil in pobral podvezo. V naglici pa je prijel za rob grofične toalete ter dvignil grofično krilo prav visoko... Splošna zadrega in smejanje! Kralj pa je izgovoril poslej splošno rabljeni stavek: „Honni soit qui mal y pense“ (Sram ga bodi, kdor misli kaj slabega!) In kralj je dvignil nogavično podvezo ter rekel: „Ta podveza postane najčastnejši znak, do se bode čutil najponosnejši izmed vas srečnega, ako ga bo smel nositi!“ Red hlačne ali nogavične podveze je v istini postal najčastnejši in največji red na Angleškem.

Gospodarske stvari.

Več pridelovati in bolje prodajati.

(Po „Kmetovalcu“.)

Splošno se priznava, da gre kmetijskem stanu

slabo in da se vedno bolj pogreza v dolgove. Zdravnikov ima za to kmetijski stan zelo veliko, ki mu hočejo pomagati, in vsakdo trdi, da je njegov lek najboljši, dasi njih večina bolezní ne gre na dno in zato ne zadene pravega leka. Nekako moderno zdravilo za pešajoči kmetijski stan je ponujanje, bolje rečeno vsiljevanje cenega kredita s pretvezo, da ga reši odeluških rok; in drugo ravno toliko vredno zdravilo je preganjanje prekupcev. Ti dve zdravili sta gotovo dobri, a sta podobni lečilnim strupom v zdravilstvu; v pravi meri in o pravem času koristijo bolniku, drugače ga umorijo.

Ceni kredit je za kmetovalca velevažen, a znati ga mora rabiti; če ga ne zna, je zanj le strup. Bojimo se, da je pri nas z njim že mnogo zastrupljenega, in mnogo v zemljiških knjigah zapisanih boleznij in morda tudi smrtij gre na rovaš nekaterim pregosto sejanim posojilnicam, ki ne razumejo svoje zaloge. Nikar ne primerjati naših posojilnic z onimi na Nemškem, katere zemljiškega kredita in posojil na večletne roke skoraj ne poznajo in za svojo nalogo smatrajo le podpiranje kmetovalca pri njegovih poskusih umnejšega kmetovanja. Upravnim odborom nemških posojilnic je presojanje kreditne sile prosilca za posojilo šele druga briga, prva briga jim je to, ali prosilec prosi za posojilo v take svrhe, ki so gospodarsko opravičene. Pri nas je narobe, oziroma za zadnje nihče ne vpraša. Posojilnice morajo imeti, ako naj kmetovalcem kaj koristijo, vzgajalni smoter, drugače je bolje, da jih ni. Da se posojilnice prav rabijo, je za nje potreben že pripravljen narod; dokler ni takega, zadošča v vsakem sodnem okraju dobro vrejena in vojena hranilnica. Naše trditve ne veljaje za razmere v vseh slovenskih pokrajinah, saj vseh ne poznamo; za katere so pa veljavne, naj vsak razumnik sam presodi. Sicer bodi naloga vsem poklicanim krogom, te kočljive razmere preučevati, kajti vsled novega eksekutivnega reda se je kreditna zmožnost kmetijskega posestnika tako zmanjšala, da mora posojilnica na kmetih tako poslovati, kakor hranilnica v mestu, ako se naj obvaruje usodnih dogodkov.

Kot drugo zdravilo za bolno kmetijstvo dandanes kaj radi smatramo odpravo prekupčije. Je nekaj na tem, a kje naj jo pričnemo odpravljati in kje naj nehamo? To vprašanje narodnogospodarsko pravilno rešiti ni tako lahko. Potrebe poštene prekupčije menda nobeden razumen človek ne bo tajil, kakor bo zopet vsakdo priporočal, uničiti izsesavajočo prekupčijo. Zatreči in oškodovati na deželi kar povprek vse trgovce in gostilničarje bo slednjič le na škodo kmetovalcem samim, ker so ti stanovi važen, veliko davka plačujoč faktor, ki je največkrat vir napredku in novim podjetjem, kateri so le v korist občini in slednjič posameznim občanom. Nepoštene trgovce in enake gostilničarje, zlasti pa tiste, ki točijo ponarejeno vino za pristno, pa preganjajmo, kakor le moremo! Hvala Bogu, da je takih pri nas jako malo. Nismo se namenili, o tem kaj več pisati; navedimo le še mnenje francoskih kmetovalcev o tej zadevi, ki so izmed vseh danes najpremožnejši, in to vsled svoje varčnosti na pravem mestu in vsled svoje omike.

Francoski kmetovalec namreč pravi: Prekupčijo uničijmo, velja toliko, kolikor ubiti konja, da se njegova kupa ustroji za sedlo, katero moraš sam nositi, ker konj več nimaš. Zato pa Francozi ne poznajo naših igric, pa vendar bogaté po naravnem potu omike in umne gospodarstva, ki sta podlaga večjemu in boljše pridelovanju.

V uvodnih besedah tega sestavka smo zapisali, da večina onih, ki svetujejo sredstva za zboljšanje gospodarskih naših razmer, niti ne mislijo na vzroke tem razmeram, zato pa njih sredstva tudi dosti ne veljajo. Kje pa tiči vzrok tem slabim gospodarskim razmeram? Nikjer drugje kakor v dejstvu, da kmetovalec dandanes veliko dražje prideluje kakor nekdo prideluje pa ravno toliko ali pa vsled izsesovanja zemlje še manj kakor nekdanj. Ravnotežje med dohodki in stroški se je podrlo, zadnji se od leta do leta večajo in prevladujejo prve, dolgovi, katere je treba delati za pokritje primanjkljaja, še bolj obremenjajo produkcijo, in gospodarsko propadanje je neizogibno. Če to dejstvo smatramo za resnično, tedaj imamo dve poti za zboljšanje. Prva pot je ta, da znižamo pridelovalne stroške, druga pa ta, da pridelek pomnožimo in zboljšamo, t. j. naredimo ga več vrednega. Na prvi poti ne moremo mnogo doseči; varčni moramo biti, a davkov in dragih delavnih sil pa odpravimo več, v raševino in hodnik se tudi ne bomo zopet oblačili, tobak bomo naprej kadili itd. Na drugi poti Varčni moramo biti, a vzlic temu, če tudi opustimo tobak, celo kavo in sladkor in vrhu tega še vino in žganje, da ne bo treba ne trgovcev ne konsumskih društev, naj vendar nikdo ne misli, da bo vse to izdatno pomagalo; stroški bodo še vedno dohodkovno prevladovali.

Edina pot, kmetovalcu pomagati, je, učiti in spodbujati ga, kako prideluje več in boljših pridelkov. Tu so viri novih dohodkov, tu se morejo dvigniti milijoni, kateri morejo pokriti vse dolgove in ustvariti novo blagostanje! Zboljšujmo zemljišča, ki niso sedaj donajajo komaj polovico tega, kar bi lahko nadomeščajmo jim z umetnimi gnojili kalij in fosforovo kislino, katero smo izsesali tekom večstoletne roparskega gospodarstva, požlahtnimo pridelke, zboljšajmo večjo vrednost, z vinogradništvom in sadjarstvom se pečajmo umno, zboljšujmo živinorejo, spremljajmo mleko v denar itd., z eno besedo pobirajmo denar, kjer nas v nos drega, pa ne bavimo se z lenkostmi, kakor n. pr. kje bomo „cuker“ ali „kava“ za pol krajcarja ceneje kupovali. Več in boljših pridelkov pridelovati bodi naše geslo, in da to dosežemo, se moramo neprestano učiti, da ne zaostanemo in moremo konkurirati s svetom. Pri tej nameri pa potrebujemo vsestranske podpore od poklicanih krogov in gotovo bodemo teh podpor deležni, če bomo delovali z združenimi silami. Združujmo se v tem zmisljivo, to bodi naša gospodarska organizacija!

Škropite trte z modro galico.

(Po „Kmetovalcu“.)

Lansko leto so dolenjski in deloma tudi štajerski

vinščaki v mnogih krajih hoteli biti prav pametni in varčni ter niso trt škropili. Modrovali so, da trt ni treba škropiti, ker se s tem dela proti Bogu, ki je strupeno roso za kazen poslal, in da se vsled škropljenja dela grozdna plesnoba. Jesen jih je pa poučila, da so še šmentano neumni in da so zapravili sto tisočakov ter prihranili le groše.

Je že tako na svetu, da malo omikani ljudje veliko rajši poslušajo ter posnemajo take in enake bajke, bolje rečeno čvekarije, kakor pa nauke in nasvete pravih, o stvari poučenih in skušenih strokovnjakov; to pa še posebno tedaj, ako je strokovnjak v gosposki suknji in ako navadni mali kmet vidi, da si s posnemanjem napačnega nasveta prihrani par grošev. Zato pa nastane za večje, šolane posestnike, osobito pa za prečastite gospode duhovnike, učitelje in ostale izobrazene može na deželi takorekoč dolžnost do bližnjika, da male posestnike pouče ter jih odvrtaajo od izvrševanja napačnih nasvetov. In na take može se obračamo danes ter jih prosimo, lepo prosimo, naj z vsem le mogočim vplivom na to delajo, da se navedena, skoziinskozi napačna, brezumna nasveta ne bodeta posnemala. Naj taki možje malim, manjizobraženim posestnikom vinogradov dopovedjo, da se je grozdna plesnoba že pred več kot pred 50 leti pričela v Italiji širiti, dočim se je peronospora ravnotam še le v letu 1875. ali 1876. prvič prikazala. Kako je torej mogoče, da bi škropljenje trt proti peronospori povzročalo bolezen — grozdno plesnobo — ki je nastala že toliko let pred peronosporo? To vendar ni mogoče! Peronospora je pač bolezen zase, grozdna plesnoba pa zopet zase. Druga ni od druge čisto nič odvisna, druga ne more druge povzročiti, pa tudi ne odvrniti. Da pa obe združeni trti veliko večjo škodo povzročita, da obe združeni trto lahko veliko prej ugonobita kakor pa vsaka zase, to je pač popolnoma jasno. Zato človeku veleva že zdravi razum, da je treba obe bolezni zdraviti z danimi sredstvi, ne pa le eno. Zoper plesnobo se mora žvepljati, zoper peronosporo pa škropiti. Žvepljati pa trte tako, da se žvepljajo mokre, po dežju ali rosi, ali da se še celo pred žveplanjem nalašč poškrope z vodo, je pa zopet kaj neumno postopanje. Po krajih, kjer trte proti plesnobi že čez 30 let žveplajo — kakor na Italijanskem — so se do dobrega prepričali, da žveplanje mokrih trt nič ne hasni, da je neuspešno delo. Kako bi moglo v tej zadevi pri nas drugače biti, saj je pri nas isti Bog kakor na Italijanskem; ali morda ne? Zato naj torej vsakdo žvepla svoje trte v suhem stanju, ne pa v mokrem, že celo pa jih ni treba pred žveplanjem šele z vodo škropiti. Ako se je kje na Štajerskem pokazalo, da v mokrem stanju žveplane trte za grozdno plesnobo niso obolele, se sme z največjo gotovostjo sklepati, da bi bile ravno tako zdrave ostale, ako bi se sploh ne bile nič žveplale.

Čas škropljenju bo vsak čas tukaj, zato naj si vsak vinščak priskrbi vse potrebno: trtno škropilnico, modro galico in apno.

Kako naj obdelujemo težko zemljo?

Imam glinasto, zelo nerodovitno njivo, v kateri niti gnoj ne segnije. Svetujejo mi, naj gnoj suh podorjem. Ali je na tem kaj resnice in kako naj obdelujem tako težko zemljo?

Odgovor: Glinasta zemlja se naredi rodovitna in za obdelovanje sposobna le z umnim delovanjem in gnojenjem. Če imamo po njivah glinasto zemljo, moramo skrbeti, da postane bolj rahla; to se doseže z dobrim obdelovanjem in s primernim gnojenjem. Posebno je gledati na to, da jo v jeseni preorjemo in pustimo čez zimo v sirovih brazdah, da dobro prezebe in jo srež zdrobi in zrahlja. Dalje jo je tudi s tem rahljati, da jo večkrat obdelujemo, da jo po dvakrat preorjemo za setev in da jo sploh obdelujemo v najugodnejšem času. Napačno je, če je obdelujemo, ko je še premokra. S tem jo je že marsikdo pokvaril za celo leto. Edino le jeseni jo lahko sprašimo, četudi je nekoliko bolj vlažna, kajti po zimi navadno dobro prezebe. — Kar se tiče gnojenja, moramo glinasto zemljo gnojiti z debelim ali slamnatim gnojem, če jo hočemo rahljati. Gnoj v to svrhu sušiti bi bilo napačno, ker iz gnoja pri sušenju uhaja najvažnejša snov, dušik. Svež gnoj je najboljši, posebno če živalim nastiljamo s slamo, kruznicco itd. Ker se gnoj v glinasti zemlji počasi razkrajja zaradi teško pristopajočega zraka in toplote, moramo tako zemljo poredkoma gnojiti, a tedaj močno. V taki zemlji za-leže hlevski gnoj za tri do štiri leta. Teški glinasti zemlji navadno primanjkuje rudninskih redilnih snovij, zato ji je pomagati z umetnimi gnojili. Svariti pa se mora pred kajnitom, ki naredi težko zemljo vsled natronovih spojin, ki so v njem, še bolj zvezno. Mesto kajnita naj se rabi ali kalijeva sol, ali žvepleno kislj kalij. Kot fosforovo gnojilo rabite v jeseni Tomasovo žlindro, ker ta vsled svojega apna tudi zemljo nekoliko rahlja. Sploh vam priporočamo zraven vsestransko pravičnega gnojenja glinasto zemljo prav močno gnojiti še z apnom, ker to jako blagodejno vpliva na rahljanje.

Delo, hoja, počitek in zdravje živine. (Konec.)

Precej po krmljenju ne smemo vpregati za hitro vožnjo; ako pa nas sili potreba vpreči nahranjenega konja, vozimo korakoma. Priden delavec je vreden plačila. Ako je živina ves dan teško delala, mora dobiti dovolj dobre hrane ter mora imeti ponoči pokoj za počitek, za spanje in za nabiranje novih močij. Pa tudi podnevu moramo živini privoščiti odmora, da se oddahne in dositega najé. Hoja in primerno delo krepí zdravje, a baš tisto nalogo ima tudi počitek. Delo porablja moči, počitek in klaja pa jih nadomeščata. Preobilno delo, kakor tudi predolgo počivanje je škodljivo zdravju; oboje se more primerno menjavati. Narava sama nam podaja zato najboljši dokaz. Divje živali si iščejo hrane, tavajo dolgo okoli, dokler se ne nasitijo, a potem se vležejo utrujene k počitku. Ta nravní vzgled nas učí, da moramo tudi domači živini privoščiti dovolj počitka, da ne obnemore in da si nabere novih močij za bodoče delo.

Čas odmora je različen; čim težavneje živina dela, tem več potrebuje počitka. Konj počiva ležeč in stoječ. On leži, če ni preveč truden, samo 2 do tri ure. Za navadne poljedelske konje računamo običajno za dan 8 ur dela, 8 ur počitka, 8 ur pa se porabi za krmljenje in prebavljenje. Veliko bolj jih ne smemo goniti, če jih hočemo ohraniti pri zdravju. Konji, kateri morajo jako težavno ali prav hitro delati, pa potrebujejo več počitka kakor poljedelski. Ponoči naj vlada v hlevu mir, kajti vsak, tudi najmanjši ropot zbudi in vznemiri konja. Dajmo konjem dovolj mehke in čiste nastelje; privežimo jih tako na dolgo, da se lahko vležejo in da morejo glavo položiti na tla.

Ustanovitev kmetijskih pridobitnih in gospodarstvenih zadrug na Štajerskem.

Na svetlo daje c. kr. štajersko namestništvo po naročilu c. kr. namestnika Manfreda grofa Clary in Aldringen.

(Dalje.)

3. Prodajne in porabne zadruge. Skupna prodaja kmetijskih pridelkov in njih uporaba gre težje izpod rok, kakor skupni nakup. Ta združna vrsta opravila pa današa tudi največje koristi. Prodajna zadruga poboljšuje blago s tem, da ona kmetijske pridelke prebira, meša in prečišča, in na ta način se dosežejo tudi boljše cene. Zadruga omogoči, da se ob času, ko cena posebno pada ali jenjuje, n. pr. ob času žetve, posameznik ne prisili, svoje pridelke pod nič prodajati, ampak dotičniku je temveč s tem, da se mu da, za zadrugi izročene in od nje vložene pridelke nekoliko plačila na račun, mogoče počakati čas boljnih cen.

S tem da zadruga prodaja kmetijske pridelke, odstranijo se neugodni učinki, ki se večkrat pripetijo pri posredni trgovini, ter tudi veliki stroški mnogoterih prekupcev. Prihranijo se tudi prevozni stroški in včasih se s podelavo kmetijskih pridelkov tudi odstranijo neracionalni in predragi posredni obrti.

Posamezni kmetovalci vplivajo potom prodajnih zadrug bistveno na celi trg. Če je mnogo takih zadrug ustanovljenih, potem ne bode trg več zavisen od nepravilnih naključ. Isti se organizuje, vpliv nestvarnih prometnikov se odstranjuje polagoma in posamezni kmetovalci pridobijo v svoji združitvi zopet nekaki vpliv glede nastanka cen.

a) Živinorejske zadruge. Posamezne

vrste prodajnih in porabnih zadrug so zelo različne: Na Štajerskem se je že pričelo ozirati na to, da se omogoči racionalna zreja goveje živine z ustanovitvijo zadrug; dalje se izboljšuje živinoreja s tem, da se nakupujejo sposobni plemenski biki in napravljajo knjige gledé zapisovanja plemenske goveje živine; na ta način skrbi se tudi za boljše pogoje gledé prodaje živine. Tej združni nalogi se lahko potem pridruži s haskom še zavarovanje in prodaja živine.

b) Racionalno uporabo mleka v s i r o t k a r s h i h z a d r u g a h je smatrati tudi za jedno važno stroko gledé združnih del.

(Konec prihodnjič.)

Loterijske številke.

Trst 5. maja: 59, 40, 83, 63, 22.
Gradec 11. maja: 30, 43, 26, 90, 27.

Štajerska
ROGAČKA
KISELA VODA Tempel-in-Styria v. v. e. l. e. c.
OSVEŽUJOČA PIJACA. Nepresegljiva zdravilna voda. SVETOVNOZNANA

79

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London. SW.

Na potovanje naj se vselej >>>>>>>>

A. Thierry-jev
b a l z a m

seboj vzame, da je za vse slučaje to navadno in vendar najbolj zanesljivo, za vnanje in notranje bolečine najbolje zdravilo, pri roki. Pristen samo tedaj, ako je z zeleno nunsko tovarniško varstveno znamko in z klobučkovim zatvorom z vtisnjeno firmo: Edino pristno previden. — Dobi se v vsaki lekarni. S pošto franko 12 malih ali 6 velikih steklenic za 4 krome. Steklenice na poskušnjo z navodilom in popisom zaloga vseh dežel na zemlji razpošilja proti predplačilu 1 krone 20 h, lekarna Adolf Thierry-ja v Pregradi pri Rogški Slatini. 137

Mešana trgovina

v najem

se odda vsled družinskih razmer in proti ugodnimi pogoji. Trgovina je na dobrem prostoru in z blagom dobro založena.

220

Karl Spirk, v Negovi pri Radgoni.

Josef Gspaltl zlatar, srebrar, optiker in trgovina z urami v PTUJU

priporoča svojo največjo obilno sortirano zalogo, vedno najnovejših in najsolidnejših dragotin, zlatnine, srebrnine in blago kristofle kinežkega srebra, vsake vrste nosnikov (Zwicker) in očalov, tudi po zdravniških predpisih, stekla za brati, lupe (Loupen), termometre, barometre, aueroides, aräsmeter, zdravniške maksimalne, lorguete, vsakovrstne klosterneburške vage za maltermometre, vodne vage (libele), Rollmasse, daljnoglede, gledališna in druga kukala, lorguete, vsakovrstne klosterneburške vage za tekočine, za vino, žganje, mošt itd. po različnih cenah. — Dalje svojo veliko zalogo dobro reguliranih švicarskih žepnih ur, zlatih, srebrnih, tula in nikelnastih, samo dobrega izdelka najboljših firm in mark proti večletni garanciji po najzmernejših cenah. — Vsakovrstni lišp, ure, stare srebrne in rimske bronaste denarje, starovino, pristne bisere in kamne, bortensilber in drugo, sprejema po najvišjih cenah v zamenjavo, ali tudi kupi. — Prevzame vsakovrstna v to stroko spadajoča popravila in graverska dela, ki se vsakomur v popolno zadovoljnost v lastni delavnici solidno izvrše.

219

FRANC KOSI,

civilni vojaški in krojaški mojster v PTUJU
naznanja stem da se je iz dosedanjega stanovanja
preselil v Bürgergasse št. 10 in svojo obrt dokaj
povečal.

Ob enem se tudi nadalje priporoča cenjenemu
občinstvu, visoko častiti duhovščini, slavnemu urad-
ništvu za napravo

oblek za gospode in dečke, za izdelovanje uniform
po najnovejši modi in solidni izpeljavi, ter prosi za
prav obilen obisk.

Živinski in letni sejmi v Slovenski Bistrici 1900—1901.

Dne 24. februarja; na dan Marije device 7 žalosti;
dne 4. maja; dne 4. junija; dne 25. julija; dne
24. avgusta; dne 24. septembra; dne 28. oktobra
in dne 23. novembra.

Ob teh dnevih vršijo se razun
kramarskih in živinskih sejmov,
ob jednom tudi

konjski sejmi

s prav živahno kupčijo. Te sejme obiskujejo razun do-
maćih, v obilnem številu tudi tuji, da celó inozemski
kupci.

45

**Vsaka
gospodinja
in mati**

se mora blagrovati,
katera rabi z ozirom
na zdravje, varčnost
in dobri okus Kath-
reiner-Kneippovo —
eladno kavo (pristno
samo v znanih izviri-
nih savitkih).

128

Mestna hranilnica v Celji.

1. Celjska mestna hranilnica nahaja se v last-
nem zavodnem posloppju, Ringstrasse št. 18.

2. Hranilni vložki obrestujejo se s 4% nimi
obrestmi; rentni davek trpi hranilnica. Stanje vlož-
kov znašalo je koncem leta K 8.833.560.42.

3. Posojila na hipoteke se s 5% nimi, me-
nična posojila s 5½% nimi in zastavna posojila
proti 5% nimi obrestmi oddajajo.

4. Hranilnica daja v najem železne blagajnične
predale pod zaklepom najemnika in pod sozaporom
hranilnice v varno shranjenje vrednostnih papirjev;
prevzame tudi odprte depote.

5. Vplačila v Celjsko mestno hranilnico zamo-
rejo se tudi potom vložnega lista ali čeka poštne
hranilnice na račun št. 807-870 zvršiti. Vložnice
se oddajajo na zahtevanje.

6. Podružni zavod in Giro-Conto avstr. oger-
ske banke.

7. Kreditno in posojilno društvo «Celjske
mestne hranilnice» daja menična posojila proti
5½% nimi obrestmi.

8. Uradne ure za stranke so ob delavnikih
od 9—12 ure dopoldne določene do preklica.

Ravnateljstvo.

Al. Kranegger,

kamnoseški in stavbeni mojster
v Mariboru, graška cesta

pri kolodvoru

priporoča svojo veliko zalogo

nagrobnik spomenikov

iz vsakovrstnega marmora.

Izdelovanje nagrobnih kamnov in predelovanje
starih kamnov in napisov.

Zaloga in izdelovanje mlinskih kamnov in
karnov in kamnov za žrnle.

213

Seiger-jeva

trgovina z knjigami in pisalnimi potrebščinami
v Celju, glavni trg 2,

priporoča svojo največo zalogo molitvenih in šolskih knjig
in ljudskih (narodnih) spisov.

20/f.

Sezona 1901.

Sezona 1901.

Salon za imenitne gospodske obleke po meri,

najelegantnejšega kroja in zmernih cenah.

152

Leopold Klein, krojaški mojster, č. kr. imetnik privilegija.

Vzorci zastonj in franko. Maribor, Tegetthoffstrasse št. 41. I. nadstropje. Vzorci zastonj in franko

Vnovič znižane cene!

Use stroje za poljedelstvo.

Trijerji (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi.

Sušilnice za sadje in zelenjavo, škropilnice proti peronospori. Zboljšani sestav Vermorelov. Mehovi za žvepljanje trt.

Mlatilnice, mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. Slamoreznice jako lahke za goniti in po zelo zmernih cenah. Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje, prodaja v najboljši izvršitvi

IG. HELLER, na Dunaju, III₂ Praterstrasse 49.

Zastopniki se iščejo!

Ceniki brezplačno!

Pred ponarejanjem se je posebno treba vorovati!

147

Trgovina s steklom in porcelanom

Josip Kollenz

v Ptuj

priporoča svojo bogato in najboljše sortirano zalogo gostilničarske posode iz porcelana in kamenice, (Steingut) steklenice za pivo in vino, kozarce, steklenice za jesih in steklenice za kisló vodo v vseh velikostih. Rome za ogledala in podobe, vrtné krogle v vseh barvah in velikostih, steklene strešne cigle in lična velikonočna darila. Prevzetja stavbenškega steklarskega dela.

189

H. MORELly

poprej Franc Petrowitsch

slikar, barvar in trgovina z barvami (farbami) **v Ptuj**

naznanja slavnemu občinstvu, da se je prestavil iz ogerske ulice (Ungarthorgasse) k veliki cerkvi Bahnhofgasse št. 5 poleg gostilne g. Knausa (Judennatzl)

in priporoča svojo obilno založeno zalogo najboljših oljnatih barv za okna, vrata, pohištvo i. t. d., dalje suho barvo za malanje hiš, dobri, hitrosušéči firnež, ki ostane svetel; vsakovrstne lake trpentin, polituro, brunolin, sikativ, orehovo pajco, glaspapir, pinzenštajn, abcučpapir za fladrati, kakor tudi mnogovrstne čopiče (pinzelne) in pinzelne za belenje malanje in slikanje. Nove muštre ali patrone za hiše barvati, zlati in srebrni prah za podobe in rome zlatiti ter druge v to stroko spadajoče stvari

vse frišno blago in po najnižji ceni.

177

Prodaja in prevzetje vsakovrstnih popravil optičnega blaga kakor nosnikov (Zwicker) očalov, barometrov, termometrov, daljnogledov, vage za mošt, vino, žganje, jesih, libele (Wasserwagen) itd. itd. pri

KARL ACKERMANN-U, urarju

trgovina z urami, zlatino, srebrnino in optičnim blagom v Ptuj v gledališkem poslopju. 182

„Štajerc“

izhaja vsaki drugi četrtek,

prinese najnovejše novice in zastopa interese kmečkega stanu.

Štajerc stane za celo leto s pošto vred samo **1 krono 20 vin. ali 60 kr.** to izvodov stane na leto 6 krone 60 vin. s pošto vred.

Naslov: „Upraviteljstvo Štajerca v Ptuj.“

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznano izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5.

111

Karl Ackermann,

urar

v PTUJU, glavni trg,

v gledališkem poslopju

ima veliko zalogo

ur, zlatih in srebrnih reči.

Ženitbene prstane vsake velikosti.

Vsakovrstna popravila, kakor tudi popravila godbenih avtomatov, izdeluje vestno, hitro, po najnižji ceni in proti jamstvu.

14

Pravo domače platno

za rjuhe in obleke različne vrste, se dobiva v podružnici mešanega blaga

Bratov Slavitsch v Ptuj

Wagplatz pri mostu.

164

Chief-Office: 48, Brixton-Road. London. SW.

A. Thierry-ja pristno Centifolien-mazilo

najnovjše izvlečno mazilo sedajnosti. Deluje skoz temeljito čiščenje bolečine olajšujoče in hitro ozdravljajoče učinke in odstran skoz omeščanje v rani se nahajajoča tuja telesa vsake vrste. Je za hribolazce, kolesarje in jahače nezogibno potrebno.

Dobiva se v vseh lekarnah.

S pošto franko 2 lončeka 3 krone 50 h. Eden lonček na poskušnjo proti naprej poslanemu znesku po 1 krono 80 h razpošilja zraven navodila in imenika zalog vseh dežel zemlje lekarna Adolf Thierry-ja fabrika v Pregradi pri Rogški Slatini.

Ogiblje naj se ponarejanja in pazi na gornjo na vsakem lončeku vtisnjeno varstveno znamko.

136

Kovačija v najem.

Ob okrajni cesti ležeča, novo zidana kovačija s stanovanjem in kuhinjo, da se sposobnemu kovaču (Huf- u. Zeugsschmied) takoj v najem. Ponudbe z napovedjo starosti je pošiljati upravnistvu »Štajerca«.

212

Brata Slavitsch

v Ptuj

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A	70 K	— h
Singer Medium	90	" — "
Singer Titania	120	" — "
Ringschiffchen	140	" — "
Ringschiffchen za krojače	180	" — "
Minerva A	100	" — "
Minerva C za krojače	160	" — "
Howe C za krojače in čevljarje	90	" — "
Cylinder Elastik za čevljarje	180	" — "

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (na rate). Cenik brezplačno. 178

Najizvrstnejši in priznano najboljši

plugi iz jekla na 1-, 2-, 3- in 4-rezala,

brane za travnike in mah, razdeljene in diagonalne,

poljski valarji, obročasti in iz gladke plehovine,

stroji za sejanje „Agricola“,

stroji za košnjo in žetev, za mrvo, deteljo in žito,

grablje za seno in žetev, za obračanje mrve,

patentovani sušilni aparati za sadje, prikuho i. t. d.

Preše za vino in sadje, kakor tudi za vsako porabo,

mlini za sadje in grozdje,

stroji za obiranje grozdja,

stroje za rezanico,

na valjčkih in z mazljivimi tečaji, jako lahko za goniti pri čimur se prihrani 40% moči.

Mline za debelo moko,

reznice za repo,

stroji za mlatiti s patentovanimi valjčkimi, okroglimi in mazljivimi tečaji na roko, na vital in za na par.

víteli (kupje) za naprejo 1 do 6 živinčet.

Najnovjše mlini za čiščenje žita trijerji za roskanje turšice.

Samotvorne patentovane

brizgalnice za pokončavanje grenkulje in trne

uš

„Syphonia“,

prenesljive

štedilne peči,

parniki za krmo,

preše za seno in slamo

na roko, pritrldjive in za

prepeljati,

kakor tudi vse druge poljedelske stroje izdeluje garantovano po najnovjše in pripoznano najboljši napravi

Ph. Mayfarth & Co.

C. kr. izklj. priv. tovarne za poljedelske stroje, livarne železa in fužine na par.

750 delavcev.

Dunaj, III Taborstrasse št. 71.

Odlikovana s črez 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svedinami na vseh večjih razstavah.

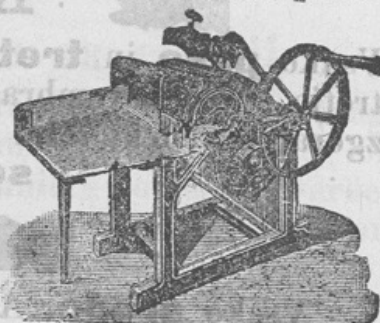
Ilustrovani katalogi in mnoga priznanska pisma brezplačno — Zastopniki in predajalci se radi sprejmó.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

98

Ustanovljene 1872.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure

za poslovanje s strankami ob delavnih od 8—12 ure.

Občenje z avst. ogersko banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo

Razglas.

Letni, mesečni in tedenski sejmi v Ptuj 1900

 Letni sejmi:

(Kramarški, živinski in lesni sejmi)

23. dne aprila, 5. dne avgusta in 25. dne novembra.

 Konjski in goveji sejmi:

Vsako **prvo** in **tretjo sredo** v mesecu, izvzemši prvo sredo avgusta meseca in tretjo sredo novembra mesca, in sicer zaradi tega, ker se vrše v dotičnih tednih zgoraj navedeni letni sejmi. — Po tem takem vršita se v mestu Ptuj **vsaki mesec dva goveja in konjska sejma.**

 Svinjski sejmi:

Vsako **sredo**. Ako je v sredo praznik ali letni sejem, tedaj dan popreje.

 Tedenski sejmi:

Vsako **sredo** in vsak **petek**, posebno za meso, slanino (špeh) in perotnino. Ob zgoraj navedenih dneh prodajajo se na trgu ob ledji (Lend) velike množine stavbenega tesarskega lesa, krajnikov, letev (lat) trsnega kolja i. t. d.

Mestni urad v Ptuj.

Župan:

J. Ornig.

- 15 -

Poljedelska, zelenjava in cvetlična semena od Edmund Mauthner-ja v Budapešti.

Prodaje po izvornih cenah glavnega kataloga franko na dom postavljeno; zalogo ima samo

Adolf Sellinschegg

**trgovina ,pri zelenem vencu' nasproti gledališča
v PTUJU.**

Vsakovrstna deteljna semena:

štajerska 3letna, predenice prosta
lucerna 7letna predenice prosta
rudeče cveteča 1letna predenice prosta,
Esperset, hmeljska, šotska, švedska vund ali
tanen detelja, bela travniška detelja.

Krmilna pesna semena:

mamuth dolga, rudeča velika (Riesen),
ekerndorfska rumena velika podolgasta,
ekerndorfska rudeča velika podolgasta,
eberndorfska rumena okrogla, sladkorna
pesa velika za krmenje, podzemska kolo-
raba za krmenje, veliki koren za klajo,
nove velike buče z jedrami brez lupink
za olje dobivati, mohar za zeleno krmiljenje,
grašica, solčne rože, mak, konoplje, lan,
ogrščica, ženof in pesna semena, sadna
čebula, (luk) mala in rudeča.

Vrsta travnih semen:

Travna mešanica za mokra tla, Travna
mešanica za suha tla, Raygras, Honiggras,

Gumi za požlahtenje amerikanskih trt, najboljše vrste. Rafija, svetla dolga, dobro vezilno blago za vino-
grade. Galica, rimsko žveplo najfineje, kadirna smola za vinograde, za varstvo slane, novi kuhani, in pre-
klani štopelni za požlahtenje trt, drevesni vosek za sadna drevesa, milo (Schmierseife) in mrčešni prašek
proti krvni uši, dalje umetna gnojila, Tomaževa moka, koščena moka, amonijak in kali, superfosfati,
kilisalpeter, vinograška gnojila. Prodaja judendorfskega roman in portland-cementa, kotran in karbolej.
Barteljevo klajno apno, neobhodno potrebni dodatek h krmi za mlado, molzno in brejo živino. Vasilinovo
mazilo za usnje rumenoi Rusko patentovano mazilo za usnje. Štedilni kolomaz.

Ceniki zastonj in franko.

Kamgras, Knaulgras, Fioriengras, Gold-
hafer, Rispengras, Wiesenschwingel, Wie-
senfuchs črni, nizka trava, Thimotheusgras.

Zelenjadna semena:

Karfijol, zlati koren, dolge murke,
zgodnjo in pozno zelje, ohrovt, koloraba,
zgodnji pritličen grah, sladkorni grah,
kolni bob, špinača, paradižnik, bela in
rudeča repica, monatretig, zimska retkvice,
pastniak, por, paprika, jedilne buče, en-
divija in glavната solata, majaron, basili-
kum sladkorne melone, timijan vodene
melone, čebulna semena, kifličasti krompir,
nove vrste prav zgodnji rumeni krompir.

Semena za cvetljice:

Reseda, rožmarin, fajgel, klinček (nagelni)
čudežnica (Wunderblume), vrtnice, lobelia,
ritersporn, petunia, portulac, verbenien,
mačehe, zinien, samtblume, vergissmein-
nicht.

Dr. Rose balzam | Praško domačo mazilo

za želodec

iz lekarne B. FRAGNER-ja v Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domačo zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešujočega in milo odvajajočega učinka. Prebavljanje se pri rednem uporabljanju istega sredstva okrepuje in obdržuje v pravem teku.

Velika steklenica 2 K, mala 1 K.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljavi K 2-56 se pošlje velika steklenica in za K 1-50 mala steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero ohrani rane čiste in varuje vnetja in bolečine manjša ter hladi.

V pušicah à 35 in 25 kr., po pošti 6 kr. več. Razpošilja se vsak dan.

Ako se vpošlje naprej gl. 1-58, se pošljejo 4/1 pušice, ali za gl. 1-68 6/2 pušic, ali za gl. 2-30 6/1 pušic, ali za gl. 2-48 9/2 pušic franco na vse postaje avstro-ogerske monarhije.

VARILLO! Vsi deli anabalaže imajo zraven stoječo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga:

lekarne B. Fragnerja v Pragi, c. in kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“
Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice.

Razpošilja se vsaki dan. — Zaloga po lekarnah v Ovstro-Ogerskem, potem v Ptuj v lekarnah g. Ignacija Behrbalk in g. Hans Molitor-a, v Celju pri M. Rauscher-ju in Otto Schwarzl-u; v Slo. enskem Gradcu pri Gustav Uxa-tu in pri g. Maks Leyrer-ju v Radgoni. 101

Pozor gospodarji!

„Gloria“ redilna krma za konje, zabranjuje bolezn, vzdrži konje močnejše in iskre.

„Gloria“ začimbna krma za govedo, pospešuje prebavljanje, čisti kri, zboljšuje in množi mleko.

„Gloria“ prašek za krmljenje in pitanje svinj, povzročuje, da svinje rade jedo, da se nabira meso in mast.

„Gloria“ mlekarški prašek za krave, pospešuje izločenje mleka in odstranjuje napake mleka. 1 veliki zavitek velja K 1-20, mali K 0-70, 5 kg v zavitku za poskus po pošti K 5— poslano iz Dunaja.

Barteljevo klajno apno, neobhodno potrebni dodatek h krmi za mlado, molzno in brejo živino. 5 kg za poskus K 2—, 100 kg. K 22— iz Dunaja.

Vaselino mazilo za usnje rumeno, najbolje sredstvo, da se ohrani usnje mehko, voljno in trpežno, ter se obvaruje plesnobe in pokanja. V plehastih skatljah: 1/2 kg 60 h, 1 kg 1 K, 5 kg K 4—.

Rusko patentovano mazilo za usnje po 1/2 kg K 1-10, 1 kg K 2—, 5 kg K 8—.

Stedilni kolomaz, najfinejša kakovost. 4 kg K 1-40, 100 kg 24—.

Navodilo brezplačno.

Miha Barthel & drug, Dunaj X.

Občuje se slovenski.

Zaloga pri gg. J. Kasimir in A. Sellinschegg v Ptuj.

Lepo posestvo

na Spodnjem Štajerskem,

25 minut od prijaznega trga Podčetrtke (Wind-Landsberg), blizu ceste ležeče, se na večletno plačevanje proti 5% obrestim takoj proda. Posestvo je brez dolga in drugih bremen in obstoji iz 6 oralov njiv in sladke košnje, 15 oralov lepe stare hoste smrek, krastov in bukev z hišo, dvema hlevoma in enim kozolcem. Vse posestvo se ceni na blizu 3500 gl. Pisma v svrhu nakupa naj se pošiljajo na upravnništvo „Štajerca.“

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Pauko.

Slivovko,

v vsaki poljubni količini, garantirano naravno čisto. liter od 1 krone naprej, postavljeno na železnično postajo Poljčana, prodaja 203
Johan Stoinschegg, Rogatec-Slatina.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven klanice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d. 30

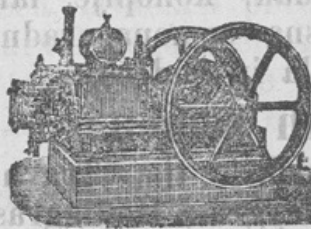
A. d. Hochebergerja

glavno zastopstvo marienfeldske tvornice motorjev in lokomobil (Marienfelder Motoren- und Locomobilen-Fabrik)

Dunaj VIII/2 Josefstädterstrasse 64

nasproti postaje mestne železnice „Josefstädterstrasse.“

Zaloga motorjev in lokomobil, ki se gonijo s petrolejem, bencinom, špriptom in plinom.

Nikake nevarnosti glede ognja ali da bi se raznesli, so vedno pripravljeni za delo. — Najboljši in najmočnejši stroji, kar se tiče vstrajnosti. — Primerni za kmetijske, industrijske in druge namene. — Popolne mlatilne priprave. — Mlatilnice od Hofherrja in Schranza.

Gonilni stroški ene konjske moči za eno uro samo 4 do 6 vinarjev!!

Ceniki brezplačno in poštne prosto. 106

Styria biciklji (Fahrräder)

S danes pripoznani najboljši fabrikati po 200, 220, 240, 260, 280 in 300 kron priporočata

brata Slawitsch v Ptuj.

Dobri stari biciklji se dobijo po nizki ceni.

Ceniki (Preiskourant) brezplačno. 204

Tisk: W. Blanke v Ptuj.